

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

Rakennusjärjestyksen uudistaminen Ehdotuksen palauteraportti

Saapuneet lausunnot

Ympäristöterveys Pirteva, 9.7.2025

Lausunto

Vesilahden kunnanhallitus päätti 28.4.2025 § 86 asettaa rakennusjärjestyksen ehdotuksen julkisesti nähtäville. Vesilahden kunta on pyytänyt terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa rakennusjärjestyksen ehdotuksesta 15.8.2025 mennessä.

Ympäristöterveys Pirteva haluaa tuoda esille seuraavat asiat:

Rakennusjärjestyksen ehdotuksessa uuden asuinrakennuspaikan vähimmäispinta-ala on asemakaava-alueen ulkopuolella 2000 m². Ehdotuksen kohtaa 19.2 tulisi tarkentaa esim. seuraavasti:

Pysyvän asumisen rakennuspaikka:

- 2000 m², kun kiinteistö liitetään vesihuoltolaitoksen verkostoon
- 3000 m², kun kiinteistöä ei liitetä vesihuoltolaitoksen verkostoon

Jokaisella asemakaavan ulkopuolisella pysyvällä asuinrakennuspaikalla tulisi olla mahdollista käsitellä jätevedet omalla tontilla ja ottaa juomavesi omalta tontilta. Kooltaan 2000 m² kiinteistöllä voi olla vaikeaa sijoittaa esim. juomavesikaivoa, jäteveden käsittelyjärjestelmää, maalämpöjärjestelmää ja rakennuksia siten, että vaadittavat suojaetäisyydet saavutetaan. Ongelmia tulee varsinkin, jos kiinteistöllä on maastollisia esteitä kuten kallio tai rinnetontti. Huomioitava on myös suojaetäisyydet naapurikiinteistöjen järjestelmiin.

Kaikkien jätevesien johtaminen umpisäiliöön pysyvällä asuinrakennuspaikalla on toki mahdollinen mutta käyttökustannuksiltaan kallis ratkaisu.

Vastine

~~Pysyvän asumisen rakennuspaikan vähimmäiskokoksi muutetaan 3000 m² silloin, kun kiinteistöä ei liitetä vesihuoltoverkostoon. 3000 m² vähimmäispinta-ala ei kuitenkaan koske poikkeamisluvalla pysyväksi asunnoksi muutettavan vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkaa.~~

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

Elenia Verkko Oyj, 11.7.2025

Lausunto

Elenia Verkko Oyj (jäljempänä "Elenia") kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja lausuu asiakirjoista seuraavasti:

Elenia pitää hyvänä, että rakennusjärjestysluonnoksessa pykälässä 5 puistomuuntamot ovat eriteltynä rakennelmiksi, jotka eivät käytä rakennusoikeutta. Elenia kuitenkin ehdottaa, että sana "puistomuuntamot" ja kohdassa 7.7 sana "puisto- ja pylväsmuuntamot" korvattaisiin pelkällä sanalla "muuntamot". Muuntamoiden koot ja nimet vaihtelevat ja Elenia toivoo, että niitä käsiteltäisiin yhteneväisesti. Muuntamoita voi olla esim. pylväs- puisto- ja reaktorimuuntamot, jotka ovat kaikki kooltaan alle 30 m².

Elenia pitää hyvänä myös, että rakennusjärjestyksen kohdassa 7.7 muuntamot on vapautettu luvanvaraisuudesta asemakaava-alueiden ulkopuolella. Elenian näkökulmasta rakennusjärjestystä tulisi kuitenkin selkeyttää vielä niin, että sama koskisi myös asemakaava-alueita ja muuntamot olisi selkeästi vapautettu luvanvaraisuudesta myös asemakaava-alueilla. Tulkinta on yhteneväinen rakentamislain kanssa. Elenia pitää tärkeänä, että uuteen rakennusjärjestykseen kirjataan mahdollisimman selkeät tulkintalinjat koskien sähköverkkoon kuuluvien rakennusten ja rakennelmien luvanvaraisuutta.

Lisäksi Elenia nostaa esille, että asemakaava-alueilla voi olla tilanteita, joissa ei ole erikseen muuntamoille varattuja paikkoja tai alueita. Vihreän siirtymän ja asiakkaiden tilaamien liittymien myötä uusia muuntamoita joudutaan lisäämään asemakaava-alueille odottamattomastikin, eikä näille ole välttämättä varattuna paikkoja kaava-alueelta. Näissäkin tilanteissa maanomistajan lupa tulisi riittää sijoittamiselle ja lupaprosessin tulisi olla mahdollisimman kevyt. Tarpeettoman raskas lupaprosessi vaikeuttaa ja hidastaa verkon saneeraustöitä sekä potentiaalisesti pidentää Vesilahden kunnan asukkaiden ja yritysten liittymien tilausaikoja.

Elenialla ei ole tässä vaiheessa muuta lausuttavaa rakennusjärjestysehdotukseen. Pyydämme saada uuden rakennusjärjestyksen tiedoksi osoitteella verkkolausunnot@elenia.fi.

Vastine

Kohdan 7.7 sanamuotoa tarkennetaan ehdotuksen mukaisesti.

Kohdan 7.7 määräystä muutetaan kattamaan myös asemakaava-alueelle sijoitettavat muuntamot.

Merkitään tiedoksi ja todetaan, että muuntamoiden ja kaikkien muidenkin rakennuskohteiden sijoittamisessa tulee huomioida asema- ja yleiskaavan määräykset. Lupaprosessissa noudatetaan laissa säädettyjä vaatimuksia.

Merkitään tiedoksi.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

Vesilahden kunnan sivistyslautakunta, 12.8.2025

Lausunto

Sivistyslautakunta päättää lausua rakennusjärjestyksen ehdotuksesta seuraavasti:

Sivistyspalveluiden näkökulmasta on oleellista, että asiakirja ohjaa maankäyttöä ja rakentamista Vesilahden kunnassa suunnitelmallisen rakentamisen edistämiseksi ja kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioimiseksi sekä hyvän, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön toteuttamiseksi ja säilyttämiseksi. Erityisesti katujen ja teiden sekä lähivirkistysalueiden, torien ja muiden yleisten alueiden turvallisuus ja viihtyisyys edistävät kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia monin tavoin.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Vesilahden kunnan tekninen lautakunta, 13.8.2025

Lausunto

Tekninen lautakunta päättää ettei sillä ole lausuttavaa rakennusjärjestyksen ehdotukseen.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Pirkanmaan ELY-keskus, 20.8.2025

Rakennusoikeuden määrä

Vakituisen asumisen rakennuspaikan määräksi on rakennusjärjestysehdotuksessa määritelty voimassa olevan rakennusjärjestyksen tapaan 10% rakennuspaikan pinta-alasta. ELY-keskus kiinnittää huomiota erityisesti valtakunnalliselle maisema-alueelle sijoittuvaan rakentamiseen. Vesilahden kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on laadittu vuonna 2004 ja rantayleiskaava vuonna 1999. Vesilahden valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen arvostus on noussut tämän jälkeen. ELY-keskus pyytää kuntaa selvittämään,

Pysyvän asumisen rakennusoikeutta tarkennetaan lisäämällä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita koskeva neliömääräinen enimmäisrakennusoikeus maisemavaikutusten hallitsemiseksi.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

voiko esitetty 10% linjaus johtaa rantaan sijoittuvilla AO-rakennuspaikoilla kohtuuttomia maisemavaikutuksia.

Rannat

Vesilahden kunta on tunnistanut haasteen, jonka uusi rakentamislaki mahdollisesti muodostaa rantoihin sijoittuvien luvasta vapautettujen rakennusten osalta. Vesilahti on suurelta osin valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta, jonka rantamaisemien eheyden säilymisen ELY-keskus katsoo erityisen tärkeäksi. ELY-keskus pitää hyvänä, että Vesilahti on ryhtynyt vaiheleiskaavan laatimiseen koskien luvasta vapautettujen rakentamiskohteiden sijoittamista rantaviivan läheisyyteen. ELY-keskus pitää tärkeänä, että kunnan kaavat ja rakennusjärjestys muodostavat toimivan ja ajantasaisen kokonaisuuden.

Hulevedet

ELY-keskus suosittelee huomioimaan hulevesien hallintaratkaisuiden mitoituksessa ilmastonmuutoksen aiheuttama kasvuvara.

Maalämpöjärjestelmät

ELY-keskus on suositellut luonnosvaiheen lausunnossaan pohjavesialueille sijoittuvien maalämpöjärjestelmien osalta huomioimaan maalämpökaivojen rinnalla myös muun tyyppiset maalämpöjärjestelmät. Vesilahden rakennusjärjestys ehdotuksessa palaute on huomioitu ja määräystä muutettu. ELY-keskus on vuoden sisään täsmentänyt rakennusjärjestyslausunnoissa antamaansa palautetta seuraavasti:

ELY-keskus suosittelee kieltämään maalämpökaivojen sijoittamisen pohjavesialueille. Hankkeille voi hakea vesilain mukaista lupaa, mutta viimeaikainen oikeuskäytäntö ei ole ollut pohjavesialueille haetuille energiakaivojen lupahakemuksille myönteinen.

Pohjavesialueelle sijoitettavien maalämmön keruupiirien osalta tulee ottaa huomioon mahdollinen vesilain mukaisen luvan tarve.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Rakennusjärjestyksen ehdotuksessa on kielletty kaikkien maalämpöjärjestelmien sijoittaminen pohjavesialueelle, joka koskee vain pientä osaa kunnan alueesta.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

ELY-keskus pitää kuitenkin mahdollisena kunnan niin halutessa kieltää rakennusjärjestyksessä pohjavesialueille sijoitettujen maalämpökaivojen lisäksi myös niille sijoittuvat maalämpöjärjestelmät.

Rakentaminen ja maantiet

Rakennusjärjestys ehdotuksen ja rakennusjärjestysluonnoksesta annettujen lausuntojen vastineiden mukaan rakennusjärjestyksessä on pääosin huomioitu Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa esiin nostamat maanteihin liittyvät asiat. Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualue (Pirkanmaan ELY-keskus L-vastuualue) esittää vielä seuraavia asioita huomioitavaksi sekä rakennusjärjestyksessä että maanteiden varren rakennushankkeissa.

Rakennusjärjestysluonnoksen kohdassa 11 § ja 17 § / 17.2 on tuotu esiin huomioitavia määräyksiä rakennuksen tai sen rakennusosien sekä niihin kiinnitettävien vähäisten laitteiden ym. rakenteiden vähäisistä ylityksistä yleisille alueille. Lähtökohtaisesti maanteiden tiealueille nk. tiekiinteistöille ei saa sijoittaa muita kuin tienpitoon ja liikenteen ohjaukseen tarvittavia rakenteita ja laitteita. Pirkanmaan ELY-keskus esittää kohtien 11 § ja 17 § täsmentämistä kieltämässä em. ylitykset maanteiden tiealueilla. Sen sijaan maantien suoja- ja näkemäalueelle voidaan rakentaa poikkeustapauksissa tienpitäjän sen hyväksyessä (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 47 §).

Rakennusjärjestyksessä (35 § / 35.1) on tuotu esiin maanteiden liittymälupatarve. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue korostaa vielä tienpitoviranomaisen harkintavaltaa maanteiden liittymien osalta. Joissain rakentamishankkeissa ei voida liikenneturvallisuus- ja maantien sujuvuusnäkökohtien vuoksi hyväksyä uutta liittymää maantielle. Tällöin tienpitoviranomainen voi edellyttää uuden rakennuspaikan kulkuyhteyden toteuttamista maantiellä jo olemassa olevien liittymien kautta, koska etenkin liikenteellisesti merkittävimmillä maantiellä on tarve rajoittaa liittymien määrää.

Kohtiin 11 § ja 17.2 lisätään määräys, että ylitykset eivät saa ulottua maantien tiealueelle.

Kohtaan 35.1 lisätään tarkennus tienpitoviranomaisen harkintavallasta.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

Lähtökohtaisesti maankäytön jätevesiä puhdistettuinaakaan ei saa johtaa maanteiden kuivatusjärjestelmiin, mikä olisi hyvä tuoda esiin rakennusjärjestyksessä (rak.järj 14 §).

Pirkanmaan ELY-keskus muistuttaa vielä Rakentamislain 36 § mukaisesti rakentamishankkeeseen ryhtyvän selvittämis- / todentamisvelvollisuuden lisäksi toteuttamisvastuusta mahdollisen liikennemelun torjunnassa (rak.järj. 29 §), mm. tarvittaessa erillisten melusuojausten osalta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue vielä korostaa, että maanteiden varteen rakennettaessa tai hankkeen synnyttäessä merkittäviä liikennevaikutuksia on eri rakentamista koskevista lupahakemuksista sekä myös rakentamishankkeissa, joissa rakentaminen ei edellytä lupaa kunnalta, kuultava ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueella / tienpitoviranomaista naapurina (Rakentamislaki luku 6). Kuuleminen on suoritettava niin asemakaava-alueilla kuin niiden ulkopuolellakin, jollei kuuleminen rakennushankkeen vähäisyys tai sijainti suhteessa maantiehen taikka hankkeen sisältö huomioon ottaen ole maantien kannalta tarpeetonta. Myös maanteiden varrelle sijoitettavien tienkäyttäjille suunnattujen mainoslaitteiden osalta tulee kuulla tienpitäjää. Tienpitäjän kuuleminen on hyvä suorittaa rakentamishankkeessa riittävän aikaisessa vaiheessa, jotta maanteiden ja maantieliikenteen asettamat rajoitukset ja ohjeet mm. kulukyhteyksien järjestelyjen osalta tulee suunnittelussa huomioiduksi.

Luonnonsuojelu

Rakennusjärjestyksen liitteeksi on nostettu ELY-keskuksen aikaisemmassa lausunnossa esiin tuoman luonnonsuojelualueet sekä Vesilahden arvokkaat luontokohteet -selvityksessä tunnistetut alueet. Elonkirjo- ja energia -vaihemaakuntakaavassa osoitetut arvokkaat luontokohteet on suositeltavaa nostaa myös liitteeseen mukaan, mikäli ne puuttuvat nykyisistä liitteistä.

Rakennusjärjestykseen on lisätty uudeksi pykäläksi 26 § Luonnonsuojelullisesti tärkeät alueet. ELY-keskus esittää seuraavat lisäykset / muutokset määräyksen tekstiin alleviivattuna. Selvitysvelvollisuutta olisi syytä korostaa, joten

Lisätään kohtaan 14 § tarkennus jätevesien johtamisesta.

Rakennusjärjestyksen ehdotuksen katsotaan ohjauvan riittävästi tämän osalta myös toteuttamisvastuusta.

Merkitään tiedoksi ja todetaan, että vastuu kuulemisesta on hankkeeseen ryhtyvällä sellaisissa rakennushankkeissa, jotka eivät edellytä rakentamislain mukaista lupamenettelyä.

Vaihemaakuntakaavan aineistoa ei tältä osin katsota tarpeelliseksi erikseen lisätä rakennusjärjestyksen liitekarttoihin, vaan ne huomioidaan kuten muutkin kaava-aineistot.

Kohtaa 26 tarkennetaan ehdotusten mukaisesti.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

viimeisen kappaleen toinen lause (selvitysvelvollisuus) on syytä nostaa kappaleen kärkeen.

Luonnonsuojeluun varatuilla alueilla (Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet, kaavojen luontoarvokohteet) on rakentaminen kielletty. Poikkeaminen voi olla mahdollista asianmukaisin menettelyin. Luonnonsuojelualueet on esitetty liitekartassa 3 ja Vesilahden arvokkaat luontokohteet liitekartassa 4.

Erityisesti arvokkaan luontokohteen läheisyydessä rakennuskohteiden rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että rakennuspaikan kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnonarvot säilyvät. Mikäli rakennushankkeilla voi olla vaikutusta Natura 2000-verkoston alueelle, tulee vaikutukset arvioida ja ottaa huomioon rakennushankkeen lupamenettelyn yhteydessä. Luvasta vapautettuja toimenpiteitä voi koskea ilmoitusvelvollisuus Natura 2000 -alueen läheisyydessä.

Suojeltujen eläinlajien elinympäristöjen säilyttäminen tulee ottaa huomioon ja selvittää lajien säilytyskeinot ympäristöviranomaisten kanssa yhteistyössä rakennushankkeita valmisteltaessa siltä osin, kun asiaa ei ole erikseen ratkaistu. Samoin menetellään kasvillisuuden merkittävien kohteiden, erityisesti uhanalaisten ja rauhoitettujen kasvien kasvupaikkojen osalta.

Rakennettaessa rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää uhanalaisten eliölajien esiintyminen rakennuspaikalla ja esittää tarvittaessa suunnitelma näiden huomioon ottamisesta. Tarvittaessa rakentamisluvan tai poikkeamisluvan yhteydessä pyydetään lausunto toimivaltaiselta viranomaiselta vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon rakentamiselle uhanalaisen lajien esiintymisalueiden läheisyydessä.

Rakennusten purkamista koskevaan kohtaan (45.1 §) olisi syytä lisätä esimerkiksi seuraava määräys: Rakennuksen purkajan on tarvittaessa selvitettävä rakennuksen soveltuvuus lepakoiden päiväpiiloksi. Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit ovat tiukasti suojeltuja lajeja, joiden lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (Luonnonsuojelulaki 78 §). Rakennuksen lepakkopotentiaalia nostavat esimerkiksi seuraavat rakenteet: ullakot,

Kohtaan 45.1 lisätään lepakkoita koskeva ohjeistus ehdotuksen mukaisesti.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

vintit, hormit, kellarit. Mikäli rakennuksessa on lepakoille soveltuvia päiväpiilopaikkoja, tulee havainnoida, onko rakennuksissa merkkejä lepakoiden oleskelusta (raapimisjäljet, ulosteet, syönnökset). Mikäli merkkejä lepakoiden oleskelusta havaitaan, tulee tehdä tarkempi lepakkoselvitys.

Kuntaliiton esimerkin mukaisesti lintuturvallisuuden nostaminen rakennusjärjestykseen olisi suositeltavaa.

Ohjeistus on haasteellista yleisenä määräyksenä liittää rakennusjärjestykseen huomioiden erilaiset alueet ja rakennuskohteet, minkä vuoksi se on jätetty pois.

Pirkanmaan maakuntamuseo, 22.8.2025

Rakennettu ympäristö ja maisema

Palauteraportin mukaan rakennusjärjestykseen on tehty tarkennuksia ja täydennyksiä Pirkanmaan maakuntamuseon lausunnon perusteella. Yhtenä tärkeimmistä ovat VAMA- ja RKY-alueita koskevat liitekartat sekä valtakunnallisten ja maakunnallisten arvoalueiden inventointiluettelot linkeineen. Pirkanmaan maakuntamuseo pyytää huomioimaan, että Pirkanmaan liitto on perustanut uuden Aluetietopalvelun, josta maakuntakaavan selvitykset sekä linkit valtakunnallisiin selvityksiin myös löytyvät. Näin ollen kannattaa tarkistaa liitosta, kumpaan verkkosijaintiin tulisi viitata. Sastamalan kaupungin rakennusjärjestysluonnoksessa mahdollisesti päivittyvien aineistojen asettama haaste on ratkaistu kokoamalla ne liitteeksi ja kirjaamalla rakennusjärjestykseen, että toimivaltaisella viranomaisella on tarvittaessa oikeus täydentää ja tarkistaa liitekarttoja ja -asiakirjoja. Vesilahden rakennusjärjestyksen ehdotuksesta puuttuvat edelleen maakunnallisen arvotason maisemia ja rakennettua ympäristöä koskevat kartat, jotka ovat tärkeitä mm. tiedonhankintavelvoitteen näkökulmasta. Ne tulisi lisätä liitteiden joukkoon.

Paikallisesti arvokkaista rakennetun kulttuuriympäristön alueista tai kohteista ei myöskään ole saatavissa tietoa. Pirkanmaan maakuntamuseo esittää, että aineistoon lisätään esim. liitteeseen tieto siitä, että paikallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita ja alueita koskevaa tietoa löytyy Paikkatietoikkunasta Pirkanmaan maakuntamuseon ylläpitämiltä

Aluetietopalvelun kautta löytyvät linkit ohjaavat samoihin verkkosijainteihin, joita rakennusjärjestyksen ehdotuksessa on linkeissä käytetty. Tarvittaessa linkkejä voidaan teknisinä korjauksina päivittää, mikäli sijainnit muuttuvat.

Maakunnallisten arvoalueiden osalta katsotaan riittäväksi rakennusjärjestyksen ehdotuksessa luetteloidut kohteet, jota on aiemman lausuntopalautteen perusteella täydennetty.

Todetaan, että rakennusjärjestyksen selkeyden säilyttämiseksi kaikkia selvityksiä ei ole tarkoituksenmukaista liittää tai luetteloida aineistoon.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

karttatasoilta Pirkanmaan kulttuuriympäristön arvoalueet ja Pirkanmaan rakennetun ympäristön kohteet sekä Pirkanmaan tutkimus- ja selvityshankkeet.

Rakennusjärjestysluonnoksen 20 §:n mukaan: *rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä etukäteen, soveltuuko kiinteistö rakentamiseen, kun otetaan huomioon suojelliset, historialliset ja luontoarvot sekä ennusteet muuttuvista ilmasto-olosuhteista.* Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo huomautti pykälään liittyen, ettei rakennusjärjestysluonnoksessa ole opastettu kuntalaisia tarvittavan tiedon lähteille, viitaten liitekarttojen ja inventointiluettelon/-linkkien puutteeseen. Rakennusjärjestyksen ehdotuksessa pykälän (nyt 19 §) määräyksen sanamuotoa on muutettu yleisemmäksi: *Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä etukäteen rakennuspaikan soveltuvuus rakentamiseen.* Pirkanmaan maakuntamuseo esittää, että pykälä palautetaan sen aikaisempaan sanamuotoon, joka on rakennushankkeeseen ryhtyvälle helpommin hahmotettava.

Pysyvän asumisen rakennuspaikan rakennusoikeudeksi asemakaava-alueen ulkopuolella on määritetty enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Pirkanmaan maakuntamuseo ja Pirkanmaan ELY-keskus ovat todenneet luonnosvaiheen lausunnoissaan, että määräykset mahdollistavat maisemassa hyvin näkyväksi elementiksi muodostuvan asuinrakennuksen rakentamisen, etenkin kun rakennusoikeutta ei ole jaoteltu asuinrakennukselle ja talousrakennuksille. Pykälän mukainen rakennusoikeus saattaa muodostaa ristiriidan 8 §:n ohjauksen ja 23 §:n sisällön kanssa etenkin, kun rakentamisen määrä koskevassa 20 §:ssä ei viitata kulttuuriympäristön mahdollisesti asettamiin rajoitteisiin. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että asuinrakennuspaikoille tulee asettaa enimmäisrakennusoikeus kerrosneliömetreinä, vähintään maiseman ja rakennetun ympäristön arvoalueilla. Lisäksi maakuntamuseo esittää, että pykälään 20 sisällytetään tieto kulttuuriympäristön mahdollisesti asettamista reunaehdoista ja viitataan em. pykälisiin, joissa ympäristöön ja arvoalueille sopeutumisesta säädetään.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Rakennusjärjestyksen ehdotusta tulee vielä tietyiltä osin korjata arkeologista kulttuuriperintöä käsittelevän 25 §:n osalta.

Aiemman lausuntopalautteen perusteella määräys on muutettu yleisempään muotoon, koska tiedonsaannin ohjaaminen esimerkiksi muuttuvien ilmasto-olosuhteiden osalta ei ole rakennusjärjestyksessä mahdollista. Tarvitavien olosuhteiden selvittäminen on rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla.

Pysyvän asumisen rakennusoikeutta tarkennetaan lisäämällä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita koskeva neliömääräinen enimmäisrakennusoikeus maisemavaikutusten hallitsemiseksi.

Erityisalueita koskevat yleismääräykset ovat erikseen 6 luvussa, eikä niihin katsota tarpeelliseksi viitata erikseen kohdassa 20, joka koskee yleisesti rakentamisen määrää.

Liite poikkeaa osin kunnanhallituksen päätöksestä
11.5.2026 § 73

Pykälän ensimmäistä kappaletta tulee korjata poistamalla lause "Museoviranomainen on vahvistanut niiden alueiden rajaukset, joiden sisäpuolella on tiedossa olevia kiinteitä muinaisjäänöksiä.", sillä kiinteän muinaisjäänöksen ja siihen kuuluvan suoja-alueen vahvistaminen on Muinaismuistolain 5 §:n mukainen prosessi, eikä suurimman osan muinaisjäänöksistä rajoja ole näin vahvistettu. Pykälän otsikko tulisi myös muuttaa muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö".

Pirkanmaan maakuntamuseo esittää, että em. pykälän kolmannen kappaleen loppuun lisätään maininta siitä, että myös muun arkeologisen kulttuuriperintökohteen ollessa kyseessä tulee maankäyttö- ja rakentamissuunnitelmista neuvotella maakuntamuseon kanssa.

25 §:n viimeistä kappaletta tulisi korjata muotoon: "Ajantasaaiset tiedot tunnettujen arkeologisten kohteiden sijainnista löytyvät Museoviraston karttapalvelusta <https://kartta.museoverkko.fi/> (useita tasoja) tai Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkunan tasoista Muinaisjäänökset ja muut kulttuuriperintökohteet sekä Muinaisjäänösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden aluerajaukset. Suojeltujen kohteiden paikkatiedot ovat lisäksi ladattavissa sivulta <https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/tietojarjestelmat/kulttuuriympariston-tietojarjestelmat/kulttuuriympariston-paikkatietoaineistot>"

Rakennusjärjestyksessä tulee lisäksi tuoda esille myös se, että kulttuuriympäristön kannalta arvokkaat rakenteet ja tontinosat on suojattava työmaan aikana huolellisesti alueellisen vastuumuseon antamien ohjeiden mukaisesti. Suojaamisen lisäksi olennaista on, ettei rakentamisen aikana työkohteilla liikuta muinaisjäänösalueella eikä rauhoitettua aluetta käytetä työmaan varastointiin.

Korjattu rakennusjärjestysehdotus pyydetään toimittamaan ennen sen hyväksymiskäsittelyä Pirkanmaan maakuntamuseolle mahdollista lausuntoa varten.

Kohtaa 25 ja sen otsikkoa muutetaan ehdotusten mukaisesti.

Rakennusjärjestyksessä viitataan Paikkatietoikkunaan, jota on käytetty myös esimerkiksi pohjavesialueita koskevassa ohjeistuksessa. Linkki ohjaa karttaan, jossa on näkyvissä mainitut karttatasot. Tarvittaessa linkkejä voidaan päivittää teknisinä korjauksina.

Lisätään kohdan 23.2 loppuun työmaajärjestelyjä koskeva määräys ehdotuksen mukaisesti.

Merkitään tiedoksi.